

Štokholm, Bejrut, Mostar svaki svoju priču ima: ulične demonstracije radi skuoba u svijetu, grad paradoksa i proturječja, podjeljeni grad.

Iako različitih tradicija i prilika, jedno im je zajedničko: čovjek!

Grad je moćan simbol kompleksnog društva i ako je vizuelno artukulisan, može imati snažno izražen smisao. U njegovom središtu je čovjek čiji otkucaj srca, udisaj i korak daju dušu toj kompleksnosti.

Čini se da je u Mostaru taj otkucaj sve sporiji, a udisaj i korak sve kraći. I baš kada mislimo da nestaje u tmuni, desi se rađanje glasa koji želi promjenu.

Program Nove Urbane Topologije u skoplu kojeg Grad Mostar radi već dvije godine, ciljano razvija diskurs o gradu van granica teorije definirane urbanim parametrima.

Nama građanima, treba takav pristup jer je bitno predočiti svečulnost grada kojem nije cilj biti samo dobro organizovan već poetičan i simboličan. On treba da govori o pojedincima i njihovom složenom društvu, o njihovim težnjama i njihovoj istorijskoj tradiciji, o prirodnoj okolini, ali i o komplikovanim funkcijama i kretanjima u gradskom miljeu.

Dio programa Nove urbane topologije je i Izložba simboličnog nazva „Patchwork Mostar“. Ta metafora o prostoru koji je sašiven od komada prošlosti, sadašnjosti i budućnosti jeste grad.

Pogledajte ispod sebe i vidjeti ćete da ova urbana cjelina priča priču koju već odavno kao da ne želimo ni čuti ni shvatiti.

Grad je plastični prikaz stanja društva. Onog trenutka kada se društvo pokrene u pozitivnom smijeru i grad će poslati takvu poruku. Ali društvo nije „tamo negdje“, to društvo smo mi. Svi smo prisutni i svi trebamo reći ono što mislimo i želimo, iskazati svoja osjećanja, ispričati svoje djetinjstvo, mladost, trenutke koji se dešavaju i one koje priželjkujemo.

S toga je istina da je grad satkan od pripovijesti.

Nadam se da se slažete da smo društvo koje je naviklo prihvatati sve što se servira. Ovom izložbom pokušavamo promijeniti tu naviku. Naš cilj je da zajedno ovaj rad završimo. Patchwork je počela jedna mala grupa entuzijasta. Ideja se razvijala fazno: od provođenja ankete, raspisivanja konkursa „Mostar 2025“, potom radionice za srednjoškolce pa do razrade plana postavke. Paralelno su se radile dokumentare i umjetničke projekcije koje su sastavni dio cjelokupne izložbe.

Za dio procesa u Mostaru, bilo je bitno shvatiti, prilikom korištenja prostora, da li je ono ograničeno po bilo kojem osnovu i ako postoji barijera da li je fizička ili mentalna? Neki od odgovora su poslužili kao ideja vodilja za kreiranje radionice pod nazivom „Kolaž sjećanja i snova“ u čijem prvom dijelu su učestvovali učenici mostarskih srednjih škola. Pitanje „Kako biste ocijenili kvalitet ambijenta“ je jedno od pitanja koje će igrati značajnu ulogu na

radionicama za vrijeme trajanja Izložbe. Ekspoziti izložbe nisu tu da bismo ih gledali. Sve postavljeno je samo platforma za dalji razvoj procesa.

Očekujemo da će svi zainteresovani dati svoj doprinos u ovom procesu koji mijenja stavove o sagledavanju grada i prostora koji svakodnevno koristimo. Zatvorimo oči i pustimo mašti na volju!

Na taj način ćemo pokazati da nam je stalo, da smo odgovorni i savjesni građani nama jedinog Mostara.

Završavam svoje obraćanje jednim citatom koji smiruje dušu nostalgичnog, ohrabruje vjeru u trenutak koji živimo i pokazuje da je mašta bitna za budućnost:

„Nevidljivi gradovi“

Italo Calvino

Prošlost i budućnost ne mogu se nikada sastati i isti grad i nije više isti.

I zgrade, i ulice, i ljudi ne stoje poput ekspozita po muzejima i ne čekaju sadašnjosti već je žive. Zato u svakom gradu i žive tri grada: grad mrtvih, grad živih i grad nerođenih. Nikada se oni ne mogu sresti, jer esencija svakoga je očuvati sebe u ovom triptihu, čiji prijelaz iz ulice jednog u ulicu drugog znači sigurnu nemogućnost povratka.

Svaki je carstvo za sebe. Oni su refleksija neispitanih granica mašte i dovoljno je samo na raskrsnici na kojoj piše desno skrenuti lijevo. I otišao si....

Hvala na pažnji!

mr.sc.Senada Demirović Habibija, d.i.a.